

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU
WSPIERANIA RODZINY ZA ROK 2020**

Stosownie do art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821 z późn. zm.) w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Do zadań własnych gminy w myśl art. 176 wspomnianej na wstępie ustawy należy:

- I. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- II. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- III. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a. zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b. organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c. prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- IV. finansowanie:
 - a. (uchylona),
 - b. podnoszenie kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - c. kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- V. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym,
- VI. sporządzenie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywania ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,
- VII. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Do realizacji zadań gminy w zakresie wykonania ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej upoważniony został Ośrodek Pomocy Społecznej.

Zgodnie z art. 8 ustawy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- 4) podniesienia świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 5) pomocy w integracji rodziny,
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie: pracy z rodziną, pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem, zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Poniżej przedstawiam działania jakie zostały realizowane w 2020 roku w odniesieniu do zadań własnych gminy wymienionych w art. 176 ustawy.

I. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Uchwałą Nr 36/V/19 Rady Gminy Ciepłowody z dnia 25 stycznia 2019 r. przyjęty został Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

Program powyższy zakładał następujące cele szczegółowe:

- a) diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych,
- b) wzmacnianiu systemu norm i wartości gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowawczego,
- c) zapobieganie dysfunkcji rodzin,
- d) objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą,
- e) profilaktykę,

Powyższe cele realizowane były w 2020 roku następująco:

- wywiad środowiskowy w rodzinie, pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci,
- ocenę sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym oraz konsultacjach ze specjalistami, pedagogami, psychologiem w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.
- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej.
- w ZSP w: wspieranie uczniów mających problemy z nauką(konsultacje, zajęcia wyrównawcze, praca z nauczycielem, pomoc pedagoga, logopedy, psychologa, poradnictwo specjalistyczne, praca z rodzicem dziecka); wspieranie i promocję uczniów uzdolnionych; Uczniowie otrzymali stypendia szkolne za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe za I i II semestr.
- stypendia szkolne przyznawane dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie w szczególności, gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy uczeń pochodzi z rodziny niepełnej.
- program dożywiania - ogółem koszt tego zadania w 2020 roku to kwota: 14 277,00 zł, z tego środki finansowe w kwocie: 7 672,00 zł otrzymaliśmy od Wojewody Dolnośląskiego, pozostała część środków finansowych w kwocie: 6 605,00 zł to środki własne gminy, które stanowiły 46,26 % udziału środków własnych, do ogólnych kosztów tego zadania. Rzeczywista liczba osób objęta ogółem Programem - 43. W tym dzieci i uczniów 15, osób dorosłych 28.
- kolonie letnie – w wypoczynku letnim nad morzem w okresie wakacji skorzystało 4 dzieci. Organizatorem wypoczynku było Kuratorium Oświaty we Wrocławiu. Kolonie letnie odbywały się w miejscowości Pustkowo w Ośrodku Wypoczynkowo „Magda” od 5 sierpnia 2020 roku do 18 sierpnia 2020 roku.
- umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny,
- dostęp do konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, radcy prawnego, konsultanta ds. uzależnień.
- podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz rodzin poprzez udział w szkoleniach,
- systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych,

- motywowanie członków rodzin do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji,
- pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w prawidłowym funkcjonowaniu.
- organizowanie i finansowanie warsztatów zajęć profilaktycznych w szkołach i świetlicach,
- oferty zajęć w pracowniach warsztatowych w budynku GOKiP oraz na świetlicach wiejskich.

II. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny

W 2020 roku asystent rodziny brał udział w szkoleniach dotyczących:

- asystent rodziny- kompleksowe szkolenie w wymiarze teoretycznym, prawnym, metodycznym,
- superwizja dla Asystentów rodziny.

III. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W 2020 roku rodziny wymagające wsparcia asystenta mogły skorzystać z takiej pomocy. OPS zatrudniał asystenta rodziny na 3/4 etatu w ramach umowy o pracę. Pod opieką asystenta było 7 rodzin. Koszt zatrudnienia wynosił 31 973,00 zł, z czego 1275,00 zł stanowiło dofinansowanie w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

- 1) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- 2) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych
Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną obejmujące m.in. wskazania dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe.
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych
- 4) udzielenie pomocy rodzinom w postaci:
 - konsultacji prawnych,
 - pomocy w formułowaniu pozwów i pism procesowych (pomoc udzielana w ramach działalności OPS).
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi
- 6) wspieranie aktywności społecznej rodzin
- 7) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych dzieci i rodziców: mobilizowanie do naprawy zaniechanych kontroli lekarskich;
- 8) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych: informowanie o odbywających się kursach zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy,
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej.

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

W roku 2020 nie realizowaliśmy tego zadania z uwagi na brak rodzin wspierających.

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Świetlica przy ZSP w Ciepłowodach.

W świetlicy realizowany jest program profilaktyczno-edukacyjny z zakresu profilaktyki uzależnień i rozwoju umiejętności społecznych.

IV. Finansowanie

W 2020 roku finansowano tylko podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny. Nie finansowano kosztów pomocy rodzin wspierających, gdyż takich nie było.

V. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- a) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- b) 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka,
- c) 50% wydatków w trzecim roku i następnych latach

W 2020 roku Gmina Ciepłowody pokryła koszty za utrzymanie dzieci w pieczy zastępczej, wydatkowano środki finansowe w wysokości 31 676,59 złotych. Dzieci umieszczone są w rodzinach zastępczych spokrewnionych i niespokrewnionych-zawodowych, jedno dziecko w placówce.

Ilość dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych - 4.

VI. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 (systemy te stanowią integralną część systemów stosowanych do realizacji świadczeń rodzinnych).

Realizujemy powyższe zadanie przekazując dwa razy w roku sprawozdania Wojewodzie Dolnośląskiemu.

VII. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Na bieżąco prowadzimy monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą OPS. Zadanie to jest realizowane zarówno przez asystenta rodziny, jak i pracowników socjalnych naszego Ośrodka. W związku z tym prowadzimy też bardzo szeroką współpracę ze szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi instytucjami zajmującymi się sprawami rodziny. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub bardzo niepokojącej sytuacji w rodzinie – natychmiast o takiej okoliczności informujemy Sąd Rodzinny.

Potrzeby związane z realizacją zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W zakresie realizacji ustawy w roku 2021 posiadamy środki finansowe na zabezpieczenie zatrudnienia asystenta rodziny i jego szkolenie, potrzebne jest zwiększenie środków finansowych na pokrywanie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

*Kierownik Ośrodka Pomocy Społeczne
w Ciepłowodach*

/-/ Ewa Trasper